

Zprávy z měst

pondělí: Jablonec nad Nisou, Tanvald, Smržovka**úterý:** Česká Lípa, Nový Bor, Zákupy**středa:** Semily, Jilemnice, Lomnice**čtvrtek:** Liberec (městské čtvrti)**pátek:** Jablonec nad Nisou, Tanvald, Smržovka**sobota:** Krkonoše, Jizerské hory, Český ráj

Zajímáte nás

» Tipy na zajímavé události či náměty na články z rekreačních oblastí posílajte redaktorovi **Oldřichu Szabanovi** (e-mail: redlib@mfdnes.cz, telefon: 488 123 111).

» Inzerční poradce pro rekreační oblasti je **Tomáš Kára** (tomas.kara@mafra.cz, tel.: 602 658 911).

Cyklisté se projedou podél Jizery

ČESKÝ RÁJ (os) Nenáročná vyjíždka na kolech podél Jizery čeká dnes na cyklisty. Je vhodná i pro rodiče s dětmi, měří dvacet pět kilometrů.

„Start je ve čtrnáct hodin a náměstí Českého ráje v Turnově. Pro účastníky jsme připravili trasu Turnov – Dolánky – Rakousy – Malá Skála – Líšný – Malá Skála – Turnov,“ informuje Hana Ledadylová, organizátorka z turnovského infocentra.

„Nabízíme lidem pohled na město ze tří různých úhlů z rozhleden Bramberk, Černá studnice a Proseč,“ vysvětluje Petra Kantorová z jabloneckého kulturního a informačního centra. Na všechny tři rozhledny pojedou okružní jízdou z centra Jablonce autobus. Uctí tak 140. výročí narození tvůrce rozhleden Roberta Hemmricha. Akce se koná v rámci Dnů evropského dědictví.

„V Dolánkách si lidé vyzkouší soutěže v pohybu na tradičních i netradičních bezmotorových dopravních prostředcích, jako jsou in-line brusle, skákací boty, trampolíny, koloběžky, Segway. „V Malé Skále navštíví kapli svatého Vavřince s výzdobou od malířů Vladimíra Komárka a Josefa Jíry,“ upozorňuje Ledadylová. Závěr cyklojízdy zakončí adrenalinový program ve Žluté plovárně. „Zdarma si zájemci vyzkouší třeba lanovku přes řeku, za dobrých povětrnostních podmínek vystoupají v horkovzdušném balonu,“ popisuje.

Letošní jízda navazuje na sérii úspěšných cyklojízd pořádaných od roku 2007 Sdružením Český ráj a partnery v rámci projektu Greenway Jizera. Jeho cílem je vybudovat cyklostezku podél toku řeky Jizery.

Cyklojízda se koná u příležitosti Evropského týdne mobility pořádaného městem Turnov. „V neděli je připravena vycházka podzimní přírodou Českého ráje se Zdeňkem Mrkáčkem. Jeho cíl je na hradě Valdštejn,“ sděluje Ledadylová.

V pondělí

Jablonec nad Nisou, Tanvald, Smržovka

úterý: Česká Lípa, Nový Bor, Zákupy
středa: Semily, Jilemnice, Lomnice
čtvrtek: Liberec (městské čtvrti)
pátek: Jablonec nad Nisou, Tanvald, Smržovka
sobota: Krkonoše, Jizerské hory, Český ráj

Autobus propojí Hemmrichovy rozhledny v okolí Jablonce

Historické autobusy pojedou dnes z Jablonce nad Nisou **na rozhledny Bramberk, Černá studnice a Proseč**. Lidé si tak připomenou tvůrce rozhleden, významného architekta Roberta Hemmricha, který by letos oslavil 140. výročí narození.

JIZERSKÉ HORY, JABLONEC Bramberk, Černá studnice a Proseč se dnes ocitnou pod nebyvalým náporem návštěvníků. Na tyto rozhledny pojedou okružní jízdou z centra Jablonce autobus. Uctí tak 140. výročí narození tvůrce rozhleden Roberta Hemmricha. Akce se koná v rámci Dnů evropského dědictví.

„Nabízíme lidem pohled na město ze tří různých úhlů z rozhleden Bramberk, Černá studnice a Proseč,“ vysvětluje Petra Kantorová z jabloneckého kulturního a informačního centra. Na všechny tři rozhledny pojedou okružní jízdou z Dolního náměstí historické autobusy. „Pro děti jsme připravili soutěž. Na kartičku budou sbírat razítka z rozhleden. Pokud získají aspoň dvě, dostanou drobnou odměnu,“ objasňuje Kantorová.

Rozhledny jsou postaveny podle návrhu architekta Roberta Hemmricha, který by letos oslavil 140. výročí narození. Nejstarší z nich je Černá studnice. „Dvacet šest metrů vysokou kamennou věž otevřeli 14. srpna 1905. Na Černo-studičním hřebeni tehdy vlály vlahky, hudba vyhrávala, na vrchol připochovaly zpěvácké a tělo-

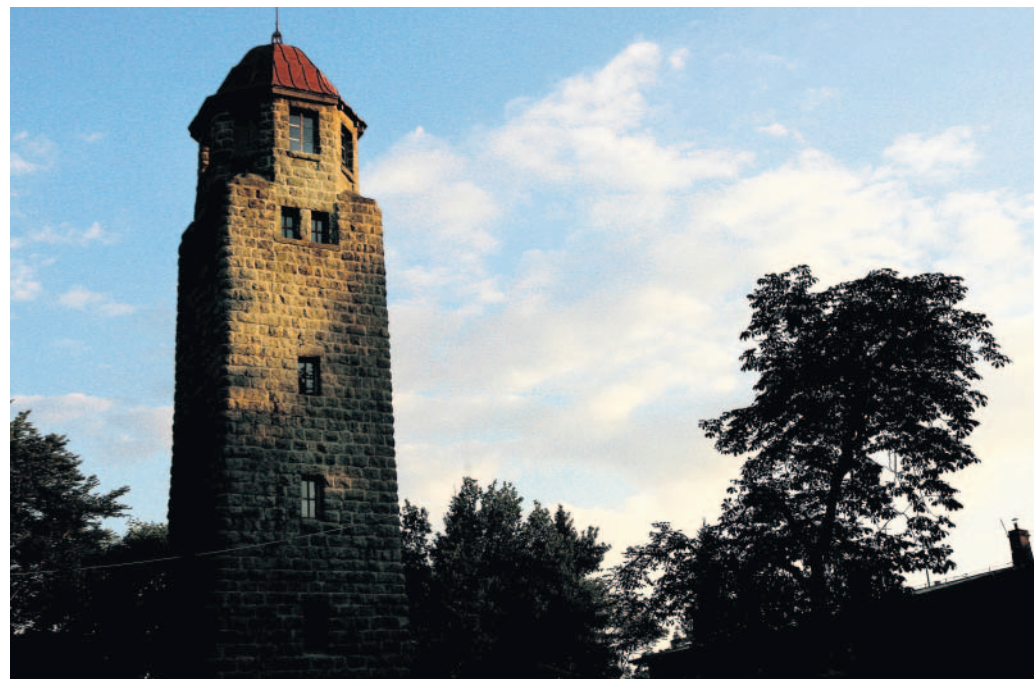
vičné spolky, veteráni, děti i starci. Řečníci se předháněli ve slavnostních projevech. Na Černou studnici tehdy přišlo šest tisíc lidí,“ popisuje Miloslav Nevrlý v Knize o Jizerských horách.

O sedm let později, roce 1912, následovala druhá Hemmrichova rozhledna, Bramberk.

Nejmladší je Proseč. Původně stávala na Prosečském hřebenu jednoduchá šest metrů vysoká rozhledna z roku 1892, kterou o dva roky později strhl silný vítr. Věž sice ještě obnovili, ovšem v létě roku 1901 ji zcela zničil zásah blesku. Na konci května 1908 ji nahradila nová, 12 metrů vysoká rozhledna. V srpnu 1921 se jí stal osudným opět větrný porыв. Návrhu na novou rozhlednu se ujal Robert Hemmrich. Pro její stavbu tentokrát použili masivní žulové kvádry – třicetmetrovou věž dokončili po čtyřech měsících stavby, přesně 21. srpna 1932.

Začala výstava jabloneckých architektů

Ve čtvrtek zahájili v jablonecké Galerii My výstavu, která představuje Roberta Hemmricha společně s

Bramberk | rozhledna Bramberk je dílem Roberta Hemmricha. Otevřeli ji v roce 1912. Foto:Ota Bartovský, MF DNES

jeho kolegou a vrstevníkem, Josefem Zschemem.

„Hemmrich je velice zajímavou postavou. Spousta secesních objektů hlavně v centru Jablonce je z jeho dílny. Kuriózní je, že je často na domech uveden pouze s jedním jménem jako Hemrich,“ poukazuje liberecký spisovatel Marek Řeháček. Jeho nejnovějším dílem je velká kniha o jizerskohorských rozhlednách. Svou kapitolu v ní má i Hemmrich. „Na konci výstavy, 20.

října, knížku v Galerii My pokřtíme,“ upozorňuje Řeháček.

Přehrada slaví sto let

Dnes se otevřou návštěvníkům významné jablonecké objekty – radnice, kostely, galerie, muzeum, umělecké školy. A také škola před přehradou. U ní celá akce začíná.

„Slavnostní zahájení dne je v 9.30 u pomníčku tvůrce pěti jizerskohorských přehrad, architekta Otto Inzeho v parčíku na začátku

hráze,“ informuje Kantorová. Přesně před sto lety uvedli jabloneckou přehradu do provozu podle Inzeho projektu. Zadržuje vodu o celkovém objemu 2,786 milionu kubíků. Dnes je vyhledávaným místem Jablonečanů. Den evropského dědictví zakončí v Jablonci koncertem liberecké skupiny bicích nástrojů Aries. „Je od 17 hodin ve dvoře Střední umělecko-průmyslové školy na Horním náměstí,“ dodává Kantorová. **Oldřich Szaban**

V Desné vzpomínají na katastrofu – protrženou přehradu

DESNÁ (os) Půlhodinové běsnění vodních živlů z protržené desenské přehrady zrušilo desítky domů a za obět mu padlo i dvašedesát lidských životů. Vzpomínková akce k jejich uctění se koná dnes od 14 hodin v areálu přehrad.

„O události promluví starostavě Desné, Albrechtic v Jizerských horách a Josefova Dolu a zástupce Povodí Labe,“ uvádí Tereza Kahánková, kulturní referentka z Městského úřadu v Desné. Seniors a zdravotně postižené svezou na akci autobusy. Další program se přesune do Riedlovy vily, kde proběhne be-

seda s bývalým dlouholetým kronikářem z Desné Ladislavem Žákem. „Promítneme i film o katastrofě,“ upozorňuje.

Oběti neštěstí uctí i v neděli v kostele Nanebevzetí Panny Marie, kde se koná od osmi hodin mše. Poté se její účastníci přesunou na desenský hřbitov.

Jizerskohorské přehradě postavili na začátku 20. století. Impulsem k jejich výstavbě se staly ničivé povodně v roce 1897. Pět krásných přehrad nechalo vybudovat Vodní družstvo k regulování říčních toků a ke stavbě přehrad v po-

vodí Zhořelecké Nisy, které slouží dodnes. V Liberci vodní nádrž Harcov, v Jablonci Mšeno, dále pak Bedřichov na Černé Nise a dvě menší – Fojtku a Mlýnici. Jejich konstruktérem byl vynikající přehradář Otto Inze z Cách. Konkurenční Vodní družstvo pro stavbu přehrad na Černé Desné tolik štěstí nemělo. Otto Inze zemřel předčasně v roce 1904. Krátce před smrtí mu ukázali návrh přehrad na Bílé Desné.

„Zásadně s ním nesouhlasil. Krátce poté se mu udělalo špatně. Za pár dní zemřel v nemocnici,“

konstatuje Jaroslav Jaroušek, ředitel povodí Labe.

Stavbu přehrad zahájili 17. října 1912, řídil ji Emil Gebauer. Dva roky poté vypukla první světová válka. S tím související inflace donutila stavebníky ke značným úsporným opatřením, které kvalitě stavby rozhodně neprospěly.

Přehradu napustili poprvé 1. června 1915. Souběžně se pracovalo i na přehradě Souš. Obě zkolaudovali ve stejný den, v listopadu 1915. Desenské přehradě zbyvalo už jen pár dnů života. Osudným dnem se stalo 18. září 1916. „V půl

čtvrté odpoledne uviděli dva lesníci, že z hráze tryská na prst silný proud vody,“ popsal v Knize o Jizerských horách spisovatel Miloslav Nevrlý. Drama začínalo. „Sedmdesát minut od zpozorování prvního průsaku se hráz s ohlušujícím rachotem protrhla a osmnáct metrů širokou průrvou se valily stěny vod,“ sdělil Nevrlý.

Zemřelo dvašedesát lidí, stovky dalších přišly o všechno. Soudy s tvůrčí přehradou se táhly řadu let. Nakonec byli viny zproštěni. Protrženou přehradu na Bílé Desné nikdy neobnovili.

Vaším objektivem

Lidé si užívali pouť v Liberci

Čtenář MF DNES zachytil nedávnou pouť v libereckých Ruprechticích. Především děti si tu mohly užít poutové atrakce (svezly se také na kolotoči), ale například i projížďky na velbloudovi. Zájemce lákala horolezecká stěna, nechyběla ani hudební vystoupení, perníková srdce a další typické zboží.

4x foto: Jaroslav Málék, <http://zirkon.raice.idnes.cz>

Fórum čtenářů

Silnice je zapotřebí

Jsem pro dálnici v Českém ráji a celá naše rodina a mnoho a mnoho dalších, s kterými hovořím!!!! Jen neděláme akce jako odpůrci dálnice, viz pochody, plesy atd. Také ti, kteří bydlí mimo tuto oblast a nemusejí denně po této komunikaci jezdit, říkají ne, ale neříkají, co by alespoň mělo vzniknout či se upravit pro cyklistu, chodce, kteří tu ani nemají zázemí pro parkování, hygienu, čímkž se nejvíce ubližuje přírodě a okolí celého skalního města. Navrhují se nevratné zásahy do přírody v podobě ev. výstavby parkoviště před nebo za hřbitovem na Hrubé Skále, kde je letitá alej, která dominuje tomuto vstupu do skalní oblasti. Je jen záhada v tom, že se neprořezává a neupravuje, jako to je se všemi stezkami a cestami v této oblasti. Porušují se různé zákazy stání, parkoviště je u zámku nedostačující a také bohužel bez toalet, jako ostatně i jiná odpočívadla jsou v samé blízkosti pokryta papírky apod. V případě parkovišť by bylo dobré hledat už místo na samém okraji vesnice, tedy v Doubravici a ne omezovat a zatěžovat již tak zdevastovanou silnici a krajnici, bortící se srázy. Ano,

ná upozornění, což by alespoň podstatně zmírnilo následky nehod či kolizí. A statistika prý ukazuje, že je tu malý průjezd – rádi bychom znali, v kterou dobu se tato statistika prováděla???. Na této komunikaci se jezdí neustále v koloně, předjíždění je jen velmi občasně. Ale, jakým způsobem se řeší i to, že tak Český ráj nebude to, co je, tak to není z důvodu návrhu této dálnice, ale z toho, že jen sem proudí lidé, kteří tu ani nemají zázemí pro parkování, hygienu, čímkž se nejvíce ubližuje přírodě a okolí celého skalního města. Navrhují se nevratné zásahy do přírody v podobě ev. výstavby parkoviště před nebo za hřbitovem na Hrubé Skále, kde je letitá alej, která dominuje tomuto vstupu do skalní oblasti. Je jen záhada v tom, že se neprořezává a neupravuje, jako to je se všemi stezkami a cestami v této oblasti. Porušují se různé zákazy stání, parkoviště je u zámku nedostačující a také bohužel bez toalet, jako ostatně i jiná odpočívadla jsou v samé blízkosti pokryta papírky apod. V případě parkovišť by bylo dobré hledat už místo na samém okraji vesnice, tedy v Doubravici a ne omezovat a zatěžovat již tak zdevastovanou silnici a krajnici, bortící se srázy. Ano,

výběr z dopisů, kráceno

Český ráj je jeden, jako ostatně i další jiné oblasti, je oddalování celého projektu, jen stále „záplatování“ silnice, dohady, které nikam nesměřují – přinášejí jen ztrátu peněz, které již mohly být dávno účelně proinvestované a zdárně využitě v době, ve které žijeme. A těžko zastavíme vývoj našich potřeb. O problémech Českého ráje by se dalo povídat velmi dlouho, a ne jen v souvislosti s dálnicí!

Josef Mazof

Vyměňte vedení kraje

Přečetl jsem si článek o personálních změnách v nemocnici Liberec. Postrádám jednu vedlejší úroveň maličkost. Dámy a pánové z ČSSD by měli sdělit, proč před necelým rokem vyměnili management nemocnice, který byl funkční a společnost byla zisková. Z tohoto úhlu by bylo žádoucí vyměnit reprezentaci Libereckého kraje, která takovou zručnost zinscenovala. To, co se nyní odehrává v nemocnici, je kočkování. Jen těžko lze uvěřit slibům a přáním nového vedení, které se opírá o pravocívno-levicovou skupinu politiků z představenstva a dozorčí rady.

Karel Zbořil

